

Rol en positie van de partnerschappen in de onderwijsregio's

Versie 30 maart 2023

De partnerschappen SO&P zijn een belangrijke partner in de (te vormen) onderwijsregiovorming's. In de afgelopen 20 jaar is stevig geïnvesteerd om deze partnerschappen in te richten en op te bouwen als netwerkorganisatie, waarbij partijen in de regio (en soms landelijk) samenwerken bij het opleiden van aankomende leraren vanuit een gedeeld beroepsbeeld en visie. Inmiddels zijn er binnen alle regio's partnerschappen SO&P ingericht, voor zowel po, vo als mbo. Daarmee staat er in alle regio's een infrastructuur voor het Samen Opleiden en professionaliseren van leraren. In totaal telt Nederland circa 130 Partnerschappen SO&P, waarbinnen ruim 50% van alle studenten aan de lerarenopleidingen worden opgeleid (in totaal circa 30.000 studenten). Alle lerarenopleidingen en ruim 50% van de schoolbesturen en mbo instellingen zijn als partner onderdeel van deze partnerschappen.

De ervaringen met het Samen Opleiden binnen deze partnerschappen zijn uitzonderlijk positief. Het zijn inhoudelijk gedreven netwerkorganisaties waarin partners er in samenwerking voor inzetten om (aankomend) leraren beter toe te rusten voor een loopbaan in het onderwijs. Onderzoek^{1,2} laat dan ook zien dat partnerschappen zowel kwantitatief als kwalitatief een belangrijke bijdrage leveren aan het opleiden van (aankomende) leraren en daarmee aan het lerarentekort. In dit licht heeft het ministerie van OCW samen met de sectorraden de ambitie om vóór 2030 alle studenten die een lerarenopleiding volgen, op te leiden via partnerschappen SO&P. De 100% Samen Opleiden ambitie betekent dat in 2030 100% van de studenten van de lerarenopleidingen in Nederland wordt opgeleid via de route samen opleiden. Elk partnerschap staat voor de opdracht om te bepalen op welke manier een bijdrage geleverd kan worden aan het bereiken van deze ambitie.

Binnen de partnerschappen:

- worden aankomende leraren in nauwe samenwerking tussen schoolbesturen, scholen en lerarenopleidingen opgeleid;
- is een beroepsbeeld en visie op leren en opleiden ontwikkeld, die als basis dient voor het opleiden en professionaliseren van onderwijsprofessionals;
- is een opleidings- en begeleidingsinfrastructuur opgebouwd voor het opleiden en begeleiden van aankomende leraren (en andere aankomende onderwijsprofessionals in het geval van interprofessioneel samen opleiden);

¹ ECBO (2021). De meerwaarde van Samen Opleiden & Professionaliseren. Den Haag: OCW.

² Kohnstamm Instituut (2020). Uitbreiding van Samen Opleiden en professionaliseren: in gesprek met opleidingsscholen. Utrecht: Platform Samen Opleiden & Professionaliseren VO.

- werken schoolbesturen, scholen en instituten als organisatienetwerk samen bij het opleiden en professionaliseren van (aankomende) leraren en onderwijsprofessionals;
- worden forse stappen gemaakt om de bestuurlijke ambitie om 100% van alle studenten van lerarenopleidingen op te leiden vanuit het gedachtegoed Samen Opleiden (doel is om in 2030 100% van de studenten van de lerarenopleidingen via deze route op te leiden).

Op de vijf functies: werven, matchen, opleiden, begeleiden en professionaliseren binnen de te vormen onderwijsregiovorming's hebben de partnerschappen veel in te brengen op de thema's opleiden, begeleiden en professionaliseren. Daarom is het ook belangrijk om te benadrukken in de verdere onderwijsregiovorming-vorming dat voortgebouwd wordt op infrastructuur die in de afgelopen 20 jaar in de regio's zijn opgebouwd in de partnerschappen SO&P. Vanuit de partnerschappen wordt er succesvol bovenbestuurlijk samengewerkt ten aanzien van de maatschappelijke opdracht. Die kracht kan worden benut en uitgebouwd in de onderwijsregiovorming. Dat vraagt dat onderwijsregiovorming's (mede) vanuit de huidige infrastructuur van partnerschappen worden vormgegeven.

Zie verder ook [het verslag brainstormsessie 7 februari](#) en het document [Kernvraagstukken vanuit partnerschappen SO&P bij onderwijsregiovorming](#).